

### Основні надходження бібліографічної періодики першої половини 2011 року

Науково-бібліографічний відділ організовує виставку 35 назв нових надходжень бібліографічних видань. Тут зосереджено як вітчизняну, так і зарубіжну бібліографію (зокрема російську).

З-поміж видань української бібліографії пріоритетне значення має науково-практичний журнал **"Вісник Книжкової палати"**, який видається з 1996 р. Державною науковою установою "Книжкова палата України імені Івана Федорова". Цей щомісячник віднесено до наукових фахових видань України в галузі технічних, історичних наук та соціальних комунікацій (книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство).

Щодо бібліографічної тематики, то у першому номері журналу за 2011 р. вміщено статтю керівника Центру формування бібліотечно-інформаційних ресурсів НБУВ, кандидата історичних наук Надії Стрішенець **"Сучасний бібліографічний контроль"**, у якій розглянуто зміст терміна "бібліографічний контроль" в американському бібліотекознавстві. Деякі дослідники ототожнюють його з поняттям "організація інформації" (каталогізація, класифікація, предметизація та "бібліографічне управління").

"Бібліографічний контроль" – це "термін, який охоплює галузь бібліографічної діяльності: повні бібліографічні описи всіх бібліографічних одиниць, що надруковані; стандартизацію бібліографічного опису; забезпечення фізичного доступу через консорціуми, мережі чи інші скооперовані зусилля; забезпечення бібліографічного доступу через складання та розповсюдження зведених списків і тематичної бібліографії через центри бібліографічного обслуговування".

У третьому номері журналу за 2011 р. аспірантка кафедри бібліотекознавства і бібліографії Рівненського державного гуманітарного університету Олександра Промська опублікувала статтю "Випуск універсальних ретроспективних метабібліографічних показників в Україні (90-ті рр. ХХ ст. – 2010 р.)". Автор розглянула особливості розвитку української універсальної ретроспективної метабібліографії на сучасному етапі, охарактеризувала такі метабібліографічні видання, як показник "Джерела українознавства", "Посібники наукової бібліографії, підготовані бібліотеками України в 1981–1990 рр.", "Посібники наукової бібліографії, підготовані бібліотеками України в 1991–2005 рр.", "Бібліотекознавство і бібліографія України (з поч. 2000 р.)", "Літопис книг", "Літопис журнальних статей", "Календар знаменних і пам'ятних дат".

У тому самому номері журналу подано і статтю докторанта ХДАК, кандидата педагогічних наук, доцента Олексія Кобелева, у якій проаналізовано особливості використання та перспективи біобібліометричного аналізу в інформаційно-аналітичній діяльності бібліотек.

"Бібліометрія – це метод кількісного дослідження надрукованих документів". Основою для бібліометричного аналізу є бібліографічна інформація, яка не лише відображає процеси розвитку і сучасний стан наукового знання, але і створює можливість наукової рефлексії, самосвідомості думки (насамперед галузеві та проблемно-тематичні показники, реферативні видання й історіографічні дослідження).

Стаття аспірантки Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. П. Василенка Любові Кислюк **"Удосконалення технологій бібліотечного та довідково-бібліографічного обслуговування бібліотек ВНЗ у перехідний період"** (№ 3, 2011) містить графі комплексної автоматизації бібліотек ВНЗ.

У четвертому номері журналу за 2011 р. Марина Женченко детально окреслила питання бібліографічного опису електронних ресурсів, тобто визначила методіку складання бібліографічних описів електронних ресурсів різних видів (локального і віддаленого доступу) та запропонувала загальні вимоги до складання бібліографічних описів електронних документів у списках використаних джерел до наукових робіт, прикнижкових та пристатейних бібліографічних списках (див.: "Бібліографічний опис електронних ресурсів", с. 15–18).

Питання російської бібліографії висвітлено у журналах **"Мир библиографии"** та **"Библиография"**.

Серед нових надходжень бібліографічної періодики – низка показників, що інформують про книги, навчальні посібники, брошури та статті з періодичних видань, які допомагають у вивченні певної науки. А саме:

- Літопис авторефератів дисертацій;
- Літопис журнальних статей;
- Літопис книг;
- Літопис газетних статей;
- Нові видання України: видавничий бібліографічний показник книг та брошур.

Засновник, редакція, видавець та їх виготовлювач – Державна наукова установа "Книжкова палата України імені Івана Федорова".

Матеріал даних інформаційних джерел згруповано відповідно до УДК, а в межах кожного розділу – за алфавітом.

Національна парламентська бібліотека України та Книжкова палата України також щоквартально видають **"Календар знаменних і пам'ятних дат"**, який містить довідки про важливі дати наукового, суспільно-

політичного та культурно-мистецького життя України і світу, списки рекомендаційної літератури ювілейних і пам'ятних дат.

Російська АН та Інститут наукової інформації з суспільних наук (ИНИОН) РАН здійснюють публікацію бібліографічних покажчиків "**Новая литература по социальным и гуманитарным наукам**", які мають такі серії:

1. Депонированные научные работы (містить інформацію про наукові праці, передані на збереження);
2. Экономика;
3. История. Археология. Этнография;
4. Литературоведение;
5. Науковедение;
6. Правоведение. Политология;
7. Философия. Социология;
8. Языкознание.

Систематизація матеріалів здійснена за рубрикаторм ИНИОН. Всередині кожної рубрики книги і статті розміщуються в загальному алфавіті.

Державне агентство з питань науки, інновацій та інформатизації України спільно з Українським інститутом науково-технічної й економічної інформації (УкрІНТЕІ) розробляють та розповсюджують "Збірник рефератів дисертацій, НДР та ДКР" (видається з квітня 2003 р.), які надходять до УкрІНТЕІ від наукових установ – виконавців робіт.

Ще один вид бібліографічної періодики – реферативний журнал, – тобто періодичне видання, що публікує реферати наукових праць та інші вторинні матеріали (бібліографічні описи, анотації) у взаємозв'язку з довідково-пошуковим апаратом, що включає зміст, рубрикацію (класифікаційну схему) видання і допоміжні покажчики.

Інститут проблем реєстрації інформації НАН України та Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського створюють український реферативний журнал "**Джерело**":

- Серія 1. Природничі науки;
- Серія 2. Техніка. Промисловість. Сільське господарство;
- Серія 3. Соціальні та гуманітарні науки. Мистецтво.

Російська академія наук та Інститут наукової інформації з суспільних питань видають реферативний журнал "**Социальные и гуманитарные науки. отечественная и зарубежная литература**":

- Серія 2: Экономика;
- Серія 3: Философия;
- Серія 6: Языкознание;
- Серія 7: Литературоведение;
- Серія 8: Науковедение;
- Серія 11: Социология.

Отже, за перше півріччя 2011 р. до відділу надійшло 26 назв періодичних видань, 10 із яких – вітчизняна бібліографія.

Значну частину нових надходжень становлять бібліографічні покажчики та реферативні журнали. Найбільш актуальним для роботи науково-бібліографічного відділу є "Вісник Книжкової палати", зокрема № 4 2011 р., у якому вміщено статтю доцента кафедри видавничої справи та редагування Інституту журналістики Київського національного університету ім. Т. Шевченка, кандидата наук із соціальних комунікацій Марини Женченко "Бібліографічний опис електронних ресурсів".